ĢENERĀLADVOKĀTA DAMASO RUISA-HARABO KOLOMERA [*DÁMASO RUIZ-JARABO COLOMER*]

SECINĀJUMI,

sniegti 2009. gada 12. maijā [1]

I — Ievads

1. Tiesvedībā, kas ierosināta ar šo apelācijas sūdzību, kurā divkārši tiek apstrīdēts Pirmās instances tiesas 2008. gada 28. februāra spriedums [2], šai Tiesai ir iespēja izvērtēt Regulas par Kopienas preču zīmi (turpmāk tekstā — "Regula Nr. 40/94") [3] 7. panta 1. punkta h) apakšpunktā saistībā ar Parīzes konvencijas [4] 6.*ter* pantu valsts emblēmām piešķirtās aizsardzības apjomu.

2. Apelācijas sūdzībā lietā C-202/08 P apģērbu ražošanas uzņēmums *American Clothing Associates SA* (turpmāk tekstā — "*American Clothing*") dažādu iemeslu dēļ pārmet, ka pārsūdzētajā spriedumā esot noteikta pārlieku plaša valsts simbolikas aizsardzība. Savukārt lietā C-208/08 P Iekšējā tirgus saskaņošanas birojs (turpmāk tekstā — "ITSB") Eiropas Kopienu Pirmās instances tiesas nolēmumu pārsūdz tāpēc, ka uzskata, ka tā esot kļūdaini izpratusi, ka Parīzes konvencijā netiekot paredzēta valsts simbolu aizsardzība attiecībā pret pakalpojumu zīmēm.

3. Šo aspektu izvērtēšanai ir jāatšķetina sarežģītais starptautisko tiesību un Kopienu tiesību pineklis, vienlaikus iedziļinoties heraldikas jautājumos, lai noskaidrotu apjomu, kādā valsts emblēmas tiek aizsargātas pret mēģinājumiem tās piesavināties komerciālām vajadzībām.

4. Šī heraldikas zinātne atsauc atmiņā senlaiku kaujas un dēkas [5], kad, piemēram, Dons Kihots stājās pretī Baltā Mēness bruņi-

1 — Oriģinālvaloda — spāņu.

2 — Spriedums, kas pasludināts lietā T-215/06 *American Clothing Associates*/ITSB (Krājums, II-303. lpp.).

3 — Padomes 1993. gada 20. decembra Regula (EK) Nr. 40/94 (OV 1994, L 11, 1. lpp.), kurā izdarīti grozījumi ar Padomes 1994. gada 22. decembra Regulu (EK) Nr. 3288/94, lai ieviestu Urugvajas raundā noslēgtās vienošanās (OV L 349, 83. lpp.), un, visbeidzot, Padomes 2004. gada 19. februāra Regula (EK) Nr. 422/2004 (OV L 70, 1. lpp.).

4 — 1883. gada 20. martā Parīzē noslēgtā Konvencija par rūpnieciskā īpašuma aizsardzību tās pārskatītajā un grozītajā redakcijā (*Apvienoto Nāciju Organizācijas līgumu krājums* [*Recueil des traités des Nations unies*], 828. sēj., Nr. 11847, 108. lpp.).

5 — XII gadsimta sākumā Eiropā divkaujās un turnīros parādījušās heraldikas pamatuzdevumu apzīmēt bruņinieku drīz vien aizstāja cilšu savienību vēstures attēlošana, kā arī piļu un namu dekorēšana, tādēļ šī funkcija iznīka heraldistu merkantilizēšanās dēļ. Messía de la Cerda y Pita, L. F., *Heráldica Española — El diseño heráldico*, Madride: Edimat, 1998, 19.–22. lpp.

niekam, kuru šādi sauca viņa vairogu rotājošā mirdzošā [debess ķermeņa] dēļ; bet par laimi jāizšķir strīds nevis par divu "dāmu daiļumu" [6], bet gan par heraldikas mākslas izmantošanu, lai noteiktu valsts emblēmas aizsardzības robežas.

II — Atbilstošās tiesību normas

A — *Starptautiskās tiesības*

5. Šajās apelācijas sūdzībās ir strīds par turpinājumā izklāstīto Parīzes konvencijas 1., 6., 6.*ter*, 6.*sexies* un 7. panta interpretāciju.

6. [Konvencijas] 1. pantā noteikts:

"[..]

2) Rūpnieciskā īpašuma aizsardzības objekti ir patenti, lietderīgie modeļi, dizainparaugi, precu zīmes, pakalpojumu zīmes, komercnosaukumi, izcelsmes norādes vai izcelsmes vietu apliecinājumi un negodīgas konkurences ierobežošana.

[..]"

7. [Tās] 6. pantā noteikts:

"1) Preču zīmju pieteikšanas un reģistrācijas nosacījumi katrā Savienības, [ko veido valstis, attiecībā uz kurām piemēro Parīzes konvenciju], dalībvalstī tiek noteikti tās nacionālajā likumdošanā.

[..]"

6 — Cervantes, M., *Don Quijote de la Mancha*, ievads un piezīmes Martín de Riquer, Barselona: RBA, 1994, otrā daļa, LXIV nodaļa, 1106. lpp. [Servantess Saavedra, M., *Lamančas atjautīgais idalgo Dons Kihots*. No spāņu valodas tulkojis Konstantīns Raudive, Rīga: Jumava, 2006, otrā daļa, LXIV nodaļa, 663. lpp.].

8. Šajās tiesvedībās īpaši nozīmīgi ir daži 6. *ter* panta 1. un 3. punkta aspekti, it īpaši šie:

"1) a) Savienības dalībvalstis vienojas noraidīt vai atzīt par spēkā neesošu reģistrāciju un ar atbilstošiem pasākumiem aizliegt bez kompetentu institūciju atļaujas lietot kā preču zīmes vai kā preču zīmju elementus Savienības dalībvalstu ģerboņus, karogus un citus valsts simbolus, to pieņemtās oficiālās kontroles un garantijas zīmes, tai skaitā raudzes zīmes, kā arī jebkuru to atdarinājumu no heraldikas viedokļa.

b) [..]

c) [..] Nevienai no Savienības dalībvalstīm nav jāpiemēro iepriekšminētā b) apakšpunkta noteikumi, kaitējot tiesību īpašniekiem, kas tās labticīgi ieguvuši pirms šīs Konvencijas stāšanās spēkā attiecīgajā valstī. Savienības dalībvalstīm nav jāpiemēro minētie noteikumi, ja a) apakšpunktā minētā lietošana vai reģistrācija sabiedrībā neradīs iespaidu, ka pastāv sakarība starp attiecīgo organizāciju un ģerboņiem, karogiem, simboliem, saīsinātiem un pilniem nosaukumiem, vai ja šāda lietošana vai reģistrācija acīm redzami nav vērsta uz to, lai maldinātu sabiedrību par sakarības pastāvēšanu starp lietotāju un attiecīgo organizāciju.

[..]"

9. Zināma interese ir arī par iepriekš minētās konvencijas 6.*sexies* pantu:

"Savienības dalībvalstis apņemas aizsargāt pakalpojumu zīmes. No tām netiek prasīts paredzēt šādu zīmju reģistrāciju."

B — *Kopienu tiesības*

10. Kopienas preču zīmi galvenokārt regulē Regula Nr. 40/94, ar kuru ieviestas šīs Eiropas mēroga rūpnieciskā īpašuma tiesības.

11. Minētā tiesību akta preambulas septītajā apsvērumā norādīts uz Kopienas preču zīmes piešķirto aizsardzību, kuras pamatfunkcija ir garantēt preču zīmi kā izcelsmes norādi, uzsverot tās pilnīgumu, ja preču zīme un apzīmējums un preces vai pakalpojumi ir identiski; tajā piebilsts, ka aizsardzība attiecas arī uz gadījumiem, kad preču zīme un apzīmējums un preces vai pakalpojumi ir līdzīgi.

12. Preambulas devītajā apsvērumā piebilsts, ka Kopienas preču zīmi jāuzskata par īpašum-

tiesību objektu, kas pastāv atsevišķi no uzņēmumiem, kuru preces vai pakalpojumus tā norāda.

13. Ievērību pelna Regulas Nr. 40/94 1. pants:

"1. Preču vai pakalpojumu preču zīmi, kas ir reģistrēta saskaņā ar šajā regulā noteiktajiem nosacījumiem un tajā paredzētajā veidā, še turpmāk sauc par "Kopienas preču zīmi".

[..]"

14. Regulas Nr. 40/94 7. pantā redakcijā ar tajā izdarītajiem grozījumiem noteikts:

"1. Nereģistrē:

[..]

h) preču zīmes, ko nav atļāvušas kompetentas iestādes un ko [kas] jānoraida atbilstoši Parīzes Konvencijas 6.*ter* pantam;

[..]."

III — Prāvas fakti

15. 2002. gada 23. jūlijā prasītāja lūdza ITSB reģistrēt Kopienas preču zīmi, ko veido kļavas

lapas attēls, zem kura šādi izvietoti lielie sākumburti "rw":

16. Preces un pakalpojumi, attiecībā uz ko lūgta reģistrācija, ietilpst Nicas nolīguma [7] 18., 25. un 40. klasē, proti:

— "āda un ādas imitācijas, izstrādājumi no šiem materiāliem, kas nav ietverti citās klasēs; zvērādas; ceļasomas un čemodāni; lietussargi, saulessargi un spieķi; pātagas, zirglietas un sedlinieku izstrādājumi" (18. klase);

— "apģērbi, apavi, galvassegas" (25. klase);

— "šūšanas pakalpojumi, taksidermija; grāmatu iesiešana; ar ādu, kažokādu un audumu saistītie darbi, apstrāde, un beigu apstrāde; fotofilmiņu attīstīšana un fotogrāfiju tiražēšana; kokapstrāde; sulu spiešana no augļiem; malšana; metāla virsmu apstrāde, rūdīšana un beigu apstrāde" (40. klase).

17. Ar 2005. gada 7. oktobra lēmumu ITSB pārbaudītājs, pamatojoties uz Regulas Nr. 40/94 7. panta 1. punkta h) apakšpunktu, [preču zīmes] reģistrāciju attiecībā uz visām pieteiktajām precēm un pakalpojumiem noraidīja, apgalvojot, ka sabiedrības uztverē minētais apzīmējums rada iespaidu, ka tas saistīts ar Kanādu, jo uzskatīja, ka kļavas lapa atdarina minētās valsts emblēmu, kāda ir attēlota Pasaules Intelektuālā īpašuma organizācijas (*WIPO*) Parīzes konvencijas dalībvalstīm 1967. gada 1. februārī sniegtajā

7 — Pārskatītais un grozītais 1957. gada 15. jūnija Nicas Nolīgums par preču un pakalpojumu starptautisko klasifikāciju preču zīmju reģistrācijas vajadzībām.

paziņojumā, kā arī *WIPO* datubāzē, kā (sarkanā krāsā) attēlots tālāk:

18. Ar 2006. gada 4. maija lēmumu ITSB Apelāciju pirmā padome sūdzību [8], ko *American Clothing* bija iesniegusi par pārbaudītāja lēmumu, noraidīja un [minēto lēmumu] apstiprināja.

19. Apelāciju padome nolēma, ka sarkanā krāsā esošā kļavas lapa atbilst Kanādas emblēmai, un, ņemot vērā kādu Pirmās instances tiesas spriedumu [9], pārbaudīja, vai heraldikas ziņā strīdīgajā apzīmējumā ir kāds ar minētās Ziemeļamerikas valsts emblēmu vienāds vai to atdarinošs elements. Apelāciju padome uzskatīja, ka vārdiskā elementa "RW" esamība neliedz piemērot Parīzes konvencijas 6.*ter* panta 1. punkta a) apakšpunktu.

20. Tā noraidīja argumentu, ka kļavas lapas atšķiroties pēc krāsas, jo, tā kā reģistrācijas pieteikumā krāsa nebija norādīta, preču zīmi var attēlot jebkādā tonī, tostarp Kanādas emblēmas spilgti sarkanajā krāsā.

21. Apelāciju padome turklāt konstatēja, ka abos gadījumos lapa ir tāda pati ar 11 smailēm, kas veido uz kāta esošu zvaigzni, attālums starp [kuras] smailēm ir redzami identisks. Tā secināja, ka attiecīgā sabiedrības daļa ideogrammu uztvertu kā Kanādas emblēmas atdarinājumu, un uzskatīja, ka, ņemot vērā apstākli, ka preces un pakalpojumi, kurus var piedāvāt un kuru pārdošanu var veicināt Kanāda, ir ļoti daudzveidīgi, tās reģistrācija varētu maldināt patērētāju attiecībā uz preču un pakalpojumu, attiecībā uz kuriem tās reģistrācija lūgta, izcelsmi.

22. Apelāciju padome bez ievērības atstāja arīdzan apgalvoto preču zīmes "RIVER WOODS" reputāciju Beļģijā, jo uzskatīja, ka izmantošana pretēji Regulas Nr. 40/94 7. panta 1. punkta h) apakšpunktam liedz iegūt atšķirtspēju izmantošanas ceļā.

23. Visbeidzot, tā noraidīja pārējos *American Clothing* argumentus, kuros tā apgalvoja, ka ir

8 — Lieta R 1463/2005-1.

9 — 2004. gada 21. aprīļa spriedums lietā T-127/02 *Concept*/ITSB ("ECA") (*Recueil*, II-1113. lpp., 40. punkts; turpmāk tekstā — spriedums lietā "ECA").

veikusi vairākas tamlīdzīgas reģistrācijas dažādās valstīs, tostarp Kanādā, un atsaucās uz agrāko ITSB lēmumu pieņemšanas praksi jautājumā par karogu vai valsts emblēmu ietverošiem apzīmējumiem.

IV — Tiesvedība Pirmās instances tiesā un pārsūdzētais spriedums

24. 2006. gada 8. augustā *American Clothing* Pirmās instances tiesu lūdza atcelt ITSB 2006. gada 4. maija lēmumu, izvirzot vienu pamatu, proti, Regulas Nr. 40/94 7. panta 1. punkta h) apakšpunkta pārkāpumu.

25. Minētā Kopienu tiesa izvērtēja prasījumu par spēkā neesamību saistībā ar 40. klases pakalpojumiem un 18. un 25. klases precēm.

*Par pakalpojumu zīmēm un Parīzes konvencijas 6.*ter *pantu*

26. Vispirms tā izvērtēja Parīzes konvencijas 6.*ter* panta 1. punkta a) apakšpunkta piemērojamību pakalpojumu zīmēm, lai noteiktu, vai pieteiktā preču zīme, attiekdamās uz noteiktiem pakalpojumiem, ir pretrunā minētajai tiesību normai. Ja tā nebūtu pretrunā, ITSB atteikums to reģistrēt attiecībā uz pakalpojumiem būtu Regulas Nr. 40/94 7. panta 1. punkta h) apakšpunkta pārkāpums [10]. Turklāt savu nodomu spriest par jautājumu, kas nav saistīts ar lietas dalībnieku prasījumiem, tā pamatoja ar vajadzību novērst, ka tās nolēmums tiktu balstīts uz kļūdainiem juridiskiem apsvērumiem [11].

27. Pirmās instances tiesa atcēla Apelāciju padomes lēmumu tāpēc, ka tas attiecās uz reģistrācijai pieteiktās preču zīmes reģistrāciju attiecībā uz 40. klases pakalpojumiem, jo uzskatīja, ka Parīzes konvencijas 6.*ter* panta 1. punkta a) apakšpunkts, uz kuru izdarīta atsauce Regulas Nr. 40/94 7. panta 1. punkta h) apakšpunktā, neattiecoties uz pakalpojumiem vispār.

28. Tādēļ tā izpētīja [12] attiecīgā iepriekš minētās konvencijas panta redakciju, uzsverot, ka tajā minētas tikai "[preču] zīmes". Turklāt tā piebilda, ka no minētās konvencijas 1. panta 2. punkta, 6. panta 1. punkta un 6.*sexies* panta skaidri izriet, ka konvencijā "[preču] zīmes" tiek nošķirtas no "pakalpojumu zīmēm". Tā kā [konvencijas] 6. *ter* pantā ir minētas tikai [preču] zīmes, proti,

10 — Pārsūdzētā sprieduma 23. punkts.

11 — Pārsūdzētā sprieduma 24. un 25. punkts, kas pamatoti ar Tiesas 2004. gada 27. septembra rīkojumu lietā C-470/02 P *UIER*/M6 u.c. (Krājumā nav publicēts, 69. punkts) un 2006. gada 13. jūnija rīkojumu lietā C-172/05 P *Mancini*/Komisija (Krājumā nav publicēts, 41. punkts).

12 — Pārsūdzētā sprieduma 26.–32. punktā.

zīmes, kas izmantojamas attiecībā uz precēm, tā secināja, ka šajā tiesību normā paredzētais reģistrācijas un izmantošanas aizliegums neattiecas uz zīmēm, ar ko apzīmē pakalpojumus.

29. Turklāt pārsūdzētajā spriedumā tika konstatēts, ka Regulas Nr. 40/94 7. panta 1. punkta h) apakšpunktā uz Parīzes konvencijas 6.*ter* pantu ir norādīts tikai nosakot, ka "nereģistrē preču zīmes, [pret kurām šādi jāattiecas] atbilstoši Parīzes Konvencijas 6. *ter* pantam". Tā kā Parīzes konvencijas 6. *ter* pants uz pakalpojumu zīmēm neattiecas, minētā Kopienu tiesību akta absolūto atteikuma pamatojumu attiecībā uz tām nevar piemērot. Šajā sakarā tā noraidīja ITSB argumentu, ka Regulas Nr. 40/94 7. pantā preču un pakalpojumu zīmes netiek savstarpēji nošķirtas, jo Pirmās instances tiesa uzskata, ka, ievērojot Regulas Nr. 40/94 minētajā pantā izdarīto atsauci uz Parīzes konvencijas 6.*ter* pantu, noteicošā loma ir nošķiršanai, kas veikta šajā pēdējā tiesību normā.

30. Aplūkojot abas tiesību normas kopā, tā secināja, ka Kopienu likumdevējs neesot vēlējies Parīzes konvencijas 6.*ter* pantā noteikto aizliegumu attiecināt uz pakalpojumiem, jo pretējā gadījumā tas būtu tamlīdzīgu aizliegumu iekļāvis pašā Regulas Nr. 40/94 7. panta tekstā, šādi izvairoties no preču un pakalpojumu apzīmējumu savstarpējās nošķiršanas, ko netieši radījis, izdarot atsauci uz Parīzes konvencijas 6.*ter* pantu vien.

31. Turpinājumā Pirmās instances tiesa noliedza iespēju atsaukties uz spriedumu lietā *ECA*, jo tajā netika spriests nedz par Parīzes konvencijas 6.*ter* panta piemērojamību pakalpojumu zīmēm, nedz par vajadzību Parīzes konvencijas 6.*ter* pantu interpretēt paplašināti. Šāda 6.*ter* panta interpretācija patiesībā neizrietot nedz no *WIPO* dokumenta [13], uz kuru atsaucās ITSB, nedz no Preču zīmju līguma (turpmāk tekstā — "*TLT*") [14] 16. panta. Turklāt, lai arī Eiropas Kopiena minēto līgumu parakstīja 1995. gada 30. jūnijā, tā nav to ratificējusi.

32. Visbeidzot, tā prezumēja, ka, Regulas Nr. 40/94 pieņemšanas laikā apzinoties pakalpojumu zīmju nozīmi mūsdienu [komercdarbībā], aizsardzību, kas valsts emblēmām ir piešķirta ar Parīzes konvencijas 6.*ter* pantu, Kopienu likumdevējs būtu paplašinājis arī attiecībā pret šo zīmju kategoriju. Konstatējot, ka Eiropas likumdevējs šādi rīkoties nebija uzskatījis par lietderīgu, Pirmās instances tiesa nosprieda, ka Kopienu tiesai nav nedz jāaizstāj likumdevējs, nedz strīdīgās normas jāinterpretē *contra legem*.

13 — Konkrēti, "Generalidades sobre el artículo 6 *ter* del Convenio de París [Vispārīga informācija par Parīzes konvencijas 6.*ter* pantu]", ar kuru, kā teikts pārsūdzētā sprieduma 19. punktā, var iepazīties pašas *WIPO* interneta vietnē, 7. punktā.

14 — *Trademark Law Treaty* [Preču zīmju līgums] (*TLT*), kas noslēgts 1994. gada 27. oktobrī Ženēvā, lai aizsardzību, kas preču zīmēm piešķirta ar Parīzes konvenciju, paplašinātu attiecībā uz pakalpojumu zīmēm; pārsūdzētā sprieduma 31. punkts.

Par 18. un 25. klasē ietilpstošajām precēm [15]

33. Nosakot, ka strīdīgā Kopienu tiesību norma nav piemērojama attiecībā uz pakalpojumiem, Pirmās instances tiesa to izvērtēja saistībā ar precēm, balstoties uz pieņēmumu, ka, lai liegtu reģistrēt kombinētu preču zīmi saskaņā ar iepriekš minēto 7. panta 1. punkta h) apakšpunktu, pietiek ar to vien, ka kāds no tās elementiem atveido valsts [emblēmu] vai tās atdarinājumu "no heraldikas viedokļa", neatkarīgi no preču zīmes radītā kopiespaida.

34. Šajā sakarā tā izvērtēja *American Clothing* apgalvojumus, ka strīdīgais attēls netiekot uztverts kā Kanādas valsts [emblēma] vai tās atdarinājums "no heraldikas viedokļa", un minētās sabiedrības galvenos argumentus noraidīja.

35. Tādējādi Pirmās instances tiesa noteica, ka, ņemot vērā, ka reģistrācijas pieteikumā reģistrācijai pieteiktās preču zīmes krāsa nav norādīta, reģistrācija melnbaltā krāsā ļautu uzņēmumam apzīmējumu attēlot jebkādā krāsu gammā un tādēļ arīdzan ar sarkanu kļavas lapu. Tādējādi tam, ka Kanādas [emblēmas] kļavas lapa ir sarkanā krāsā, šajā lietā nav nozīmes, jo ir visnotaļ iespējams, ka minētās valsts [emblēmu] attēlo arī melnbaltā krāsā [16].

36. Reģistrācijai pieteikto preču zīmi ar Ziemeļamerikas valsts emblēmu salīdzinādama "no heraldikas viedokļa", tā noliedza apgalvoto grafisko atšķirību esamību starp kātiem. Salīdzināšanu "no heraldikas viedokļa" Parīzes konvencijas 6.*ter* panta izpratnē tā uzskatīja par attiecīgās emblēmas heraldisku aprakstu, nevis tās varbūtēju ģeometrisku aprakstu, kas jau pēc savas dabas būtu krietni detalizētāks [17].

37. Tā konstatēja vairākas atšķirības abu kļavas lapu kātu attēlos, it īpaši to, ka Kanādas emblēmai divi lapas centrālās daļas abās pusēs esošie izgriezumi ir dziļāki. Tomēr tā atzina, ka šāda nianse nekad netiktu iekļauta attiecīgās emblēmas heraldiskajā aprakstā, lai gan varētu būt ģeometriskajā aprakstā, kam, veicot salīdzinājumu "no heraldikas viedokļa", nebūtu nozīmes.

38. Spriedumā tika apstiprināts ITSB Apelāciju padomes konstatējums, ka plaša sabiedrība, ko veido samērā informēti, uzmanīgi un apdomīgi vidusmēra patērētāji, nepievērš īpašu uzmanību tādām [emblēmu] un preču zīmju niansēm kā abu kļavas lapu kāta platums.

15 — Pārsūdzētā sprieduma 59. un nākamie punkti.

16 — Pirmās instances tiesa atsaucās uz sava iepriekš minētā sprieduma lietā "ECA" 45. un 46. punktu.

17 — No jauna atsaucoties uz iepriekš minēto spriedumu lietā "ECA", 44. punkts.

39. Turklāt Pirmās instances tiesa noraidīja *American Clothing* argumentu, ar kuru tā centās atspēkot Apelāciju padomes apgalvojumu, ka preču zīmes *RW* reģistrācija maldinātu sabiedrību par preču un pakalpojumu izcelsmi [18]. Tā norādīja, ka Parīzes konvencijas 6.*ter* panta 1. punkta a) apakšpunkta piemērošana nav pakārtota nosacījumam nedz par attiecīgās sabiedrības daļas maldināšanu jautājumā par preču, kuras apzīmētas ar reģistrācijai pieteikto preču zīmi, izcelsmi, nedz par saikni starp tās īpašnieku un valsti, kuras emblēmu tiek mēģināts piesavināties. Tā noraidīja arī *American Clothing* apgalvojumus par preču zīmes "RIVER WOODS" reputāciju [19].

40. Visbeidzot, tā noraidīja arī iebildes, kas pamatotas uz citu valsts vai Kopienas preču zīmju, kas ir identiskas vai līdzīgas reģistrācijai pieteiktajai preču zīmei vai, vispārīgāk, iekļauj karoga vai citu valsts emblēmu attēlus, reģistrāciju. Pirmās instances tiesa atgādināja par valstu un Kopienas preču zīmju reģistrācijas sistēmu autonomiju un to, ka tajās apzīmējumu reģistrācijas vērtējums izriet no saistošās kompetences, nevis no rīcības brīvības īstenošanas. Tādēļ par to, vai apzīmējumu var reģistrēt kā Kopienas preču zīmi, var spriest, tikai pamatojoties uz Regulu Nr. 40/94, ņemot vērā, kā to interpretē Kopienas tiesa, nevis pamatojoties uz apelāciju padomju līdzšinējo praksi [20].

V — Tiesvedība Tiesā un lietas dalībnieku prasījumi abās tiesvedībās

41. Lietā C-202/08 P (*American Clothing Associates SA*/ITSB) apelācijas sūdzība Tiesas kancelejā tika saņemta 2008. gada 16. maijā [21], savukārt lietā C-208/08 P (ITSB/*American Clothing Associates SA*) esošā tika iesniegta [2008. gada] 20. maijā.

42. Pirmajā lietā apelācijas sūdzības iesniedzēja lūdz Tiesu atcelt Pirmās instances tiesas spriedumu, kurā noteikts, ka ITSB Apelāciju pirmā padome, pieņemot 2006. gada 4. maija lēmumu, neesot pārkāpusi Regulas Nr. 40/94 7. panta 1. punkta h) apakšpunktu. ITSB iebildumu rakstā lūdz apelācijas sūdzību noraidīt.

43. Otrajā lietā ITSB lūdz atcelt minēto Pirmās instances tiesas spriedumu tāpēc, ka tajā nospriests, ka iepriekš minētā regulas par Kopienas preču zīmi tiesību norma neesot piemērojama attiecībā uz pakalpojumu zīmēm. Savukārt *American Clothing* lūdz minēto spriedumu apstiprināt.

18 — Pārsūdzētā sprieduma 76. un nākamie punkti.
19 — Pārsūdzētā sprieduma 81. punkts.
20 — Pārsūdzētā sprieduma 82.–85. punkts.
21 — 8. maija telefakss.

44. Katrā lietā apelācijas sūdzības iesniedzējs lūdz piespriest pretējai pusei atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

A — *Par apelācijas sūdzību lietā C-202/08 P*

1) Viedokļu izklāsts

45. Pēc iepazīšanās ar ieinteresēto pušu apsvērumiem un ģenerāladvokāta uzklausīšanas Tiesas priekšsēdētājs ar 2009. gada 11. februāra rīkojumu noteica mutvārdu procesam un sprieduma taisīšanai abas lietas apvienot.

48. Apelācijas sūdzības iesniedzēja šajā lietā izvirza vienu vienīgu apelācijas pamatu, proti, ka Pirmās instances tiesa esot pārkāpusi Regulas Nr. 40/94 7. panta 1. punkta h) apakšpunktu un Parīzes konvencijas 6.*ter* pantu, un pamatojas uz trīs turpinājumā izklāstītajiem argumentiem.

46. 2009. gada 26. marta tiesas sēdē piedalījās *American Clothing* un ITSB pārstāvji, izklāstot argumentus un atbildot uz tiesu palātas locekļu jautājumiem.

49. Pirmkārt, tā pārmet, ka šeit pārsūdzētajā spriedumā esot kļūdaini izvērtēta valsts emblēmu pamatfunkcija, to aizsardzības apjomu neaprobežojot ar gadījumiem, kuros tiek apšaubīta minētā pamatfunkcija, kā to būtu bijis loģiski darīt, ievērojot, ka valsts emblēmas gluži tāpat kā preču zīmes un izcelsmes norādes ir aizsargāti apzīmējumi, uz kuriem pēc analoģijas attiecināmi vienādi aizsardzības kritēriji kā, piemēram, tās pamatfunkcijas skārums. Saistībā ar valsts zīmotnēm atteikums reģistrēt preču zīmi būtu pamatots tikai tad, ja tā ietekmētu norādi uz valsts identitāti un suverenitāti, kuru veikt ir ikviena valsts ģerboņa uzdevums.

VI — Apelācijas sūdzību izvērtējums

47. Lai arī objektīvā saistība starp abām lietām šķiet skaidri redzama, jo tajās abās tiek pārsūdzēts viens un tas pats tiesas nolēmums, līdzība ir tikai šajā ziņā. Abas apelācijas sūdzības ir tik atšķirīgas, ka vienīgais to kopsaucējs ir apstrīdētais akts. Tādēļ katra sūdzība jāiztirzā atsevišķi.

50. Otrkārt, *American Clothing* pārmet, ka šeit pārsūdzētajā spriedumā priekšroka ir dota heraldiskam, nevis ģeometriskam aprakstam,

lai gan Parīzes konvencijas 6.*ter* pantā aizsargāts nevis simbols kā tāds, bet gan tā mākslinieciskais atveidojums konkrēta grafiska darba formā. Tādēļ emblēmas, kam ir mazāk heraldikas pazīmju, esot vieglāk viltojamas un tādēļ nelielas atšķirības liegtu vainot atdarināšanā no heraldikas viedokļa. Pārsūdzētā sprieduma iznākumā valstis tiktu apveltītas ar gandrīz vai neierobežotām monopoltiesībām uz apzīmējumiem, kuriem nepiemīt heraldikas iezīmes.

51. Treškārt, tā pārmet, ka Pirmās instances tiesa neesot izvērtējusi tādus noteiktus reģistrācijai pieteiktā apzīmējuma īpašos apstākļus kā kombinēto preču zīmju radītais kopiespaids, kuru izvērtējumā sastāvdaļu izvietojumam būtu liela nozīme, un tādēļ, nepiedēvējot pienācīgo nozīmi minētajam kopiespaidam, pārsūdzētajā spriedumā valsts emblēmu, kuras citās preču zīmēs ietvertas "kā elementi" Parīzes konvencijas 6.*ter* panta 1. punkta a) apakšpunkta izpratnē, aizsardzība tiktu pārvērsta absolūtā dogmā.

52. Šajā sakarā tā pārmet, ka minētā tiesa nav ļāvusi reģistrēt pieteikto zīmotni kopā ar Regulas Nr. 40/94 38. pantā paredzēto *disclaimer* [paziņojumu par atteikšanos no ekskluzīvām tiesībām uz to] atbilstoši Kanādas Preču zīmju biroja praksei. *American Clothing* uzskata, ka, neņemot vērā veidu, kā rīkojusies minētā valsts iestāde, Pirmās instances tiesa esot sagrozījusi faktus, jo minētie fakti esot pietiekami un ticami pierādīti. Turklāt ITSB nebūtu jāaizsargā valsts emblēmas bargāk kā to dara valstu biroji.

53. Visbeidzot, apelācijas sūdzības iesniedzēja lietā C-202/08 P pārmet, ka Pirmās instances tiesas spriedumā vispār neesot ņemti vērā apzīmējuma parastās izmantošanas apstākļi, jo veids, kādā to paredzēts izmantot, nebūtu radījis sajaukšanas iespēju tādēļ, ka sabiedrība to būtu uztvērusi kā ar valsts emblēmu nekādi nesaistītu rotājumu.

54. ITSB savukārt pilnībā noliedz visus šos argumentus, apgalvojot, ka Pirmās instances tiesa minētos jautājumus esot izpratusi pareizi. Tas uzskata, ka emblēmu aizsardzība esot pilnīga trejādā ziņā, proti: 1) tā nav pakārtota pamatfunkcijas skārumam; 2) tā novērš, ka sabiedrība to uztvertu kā atšķirošo elementu vai rotājumu vien; un 3) tās apjoms neesot atkarīgs arīdzan no tā, vai heraldikas iezīmes ir vairāk vai mazāk izteiktas.

55. Tas turklāt noliedz, ka apstrīdētajā spriedumā būtu kāda kļūda tiesību piemērošanā saistībā ar heraldiskā apraksta izmantošanu, lai noskaidrotu iespējamo atdarinājumu no heraldikas viedokļa. ITSB atspēko apelācijas sūdzības iesniedzējas viedokli par *disclaimer*, norādot, ka Regulas Nr. 40/94 38. panta 2. punktu piemēro tikai gadījumos, kad ir

strīds par kādas preču zīmes sastāvdaļas atšķirtspēju. Tas arī noliedz, ka ITSB būtu bijis jāņem vērā citu iestāžu, piemēram, Kanādas rūpnieciskā īpašuma tiesību reģistrācijas biroja pieredze.

56. ITSB atspēko faktu sagrozīšanu, jo uzskata, ka Pirmās instances tiesa esot vienīgi atzinusi pierādījumu trūkumu par Kanādas biroja praksi, neraugoties uz to, ka Parīzes konvencijas 6.*ter* pantā nav pat nevienas norādes uz pienākumu ņemt vērā rūpnieciskā īpašuma [tiesību reģistrācijas] iestāžu paradumus valstīs, par kuru emblēmām ir strīds. Īsumā sakot, minētās tiesību normas redakcija ar brīdinājumu "noraidīt vai atzīt par spēkā neesošu" valsts emblēmu ietveroša apzīmējuma reģistrāciju liegtu izvērtēt jebkuru gadījumu, kad ar preču zīmi tiek mazināta preču zīmju birojiem ar likumu noteiktā izvēles iespēja.

2) Vienīgā apelācijas pamata izvērtējums

a) Par valsts emblēmu pamatfunkciju kļūdaino neņemšanu vērā

57. Pirmkārt, apelācijas sūdzības iesniedzēja tiesvedībā lietā C-202/08 P pārmet, ka pārsūdzētajā spriedumā Kanādas emblēma neesot aplūkota analoģiski preču zīmei, jo pretējā gadījumā tiktu ņemti vērā līdzīgi aizsardzības kritēriji, atzīstot, ka tiesiskajai aizsardzībai vajadzīgs, lai būtu skarta reģistrētā apzīmējuma pamatfunkcija.

58. Lai izvērtētu šos apgalvojumus, jāizpēta valsts emblēmu daba gan ārpus preču zīmju tiesībām, gan tajās. Šāda izpēte palīdz noskaidrot nozīmi, kāda ir valsts emblēmu iekļaušanai Regulas Nr. 40/94 7. panta 1. punkta h) apakšpunktā, par kuru šī Tiesa līdz šim nav sniegusi skaidrojumu.

i) Reģistrēta preču zīme un emblēma: uzdevumu atšķirība

59. Vispārīgi ar *emblēmu* saprot hieroglifu, simbolu vai rakstu, kurā atveidota forma, akcentējot attēla simbolisko nozīmi [22]. Savukārt juridiskajā sfērā specializētajās vārdnīcās minētais vārds gandrīz vienbalsīgi attiecināts uz zīmotnēm, kas saistītas ar valstu suverenitāti, kā, piemēram, karogi un ģerboņi [23], tam

22 — *Diccionario de la lengua española*, *Real Academia Española*, 21. izd., Madride: Espasa Calpe, 1992, 803. lpp. Arīdzan *Le nouveau petit Robert*, *Dictionnaire de la langue française*, Parīze: Dictionnaires Le Robert, 1993, 829. lpp.

23 — *Black's Law Dictionary*, 7. izd., West Group, Sentpola, Mineapolisa (ASV), 1999, 540. lpp., un *Creifelds Rechtswörterbuch*, 16. izd., Minhene: C. H. Beck, 2000, 663. lpp. (vārds "Hoheitszeichen").

pat piedēvējot valsts, citu teritoriālu vienību, politisku partiju vai citu publisko tiesību subjektu simbolizēšanas īpatnību [24].

60. Starptautiskajās tiesībās karogs izmantots kā klasisks suverenitātes atzīšanas izpausmes piemērs; atbilstoši paražai valstīm ir tiesības piešķirt savu valstspiederību kuģiem [25], ļaujot tiem uzvilkt mastā tās valsts karogu, kuras tiesību sistēmas regulējumā atrodas kuģis, un šī paraža ir kodificēta Montegobejas konvencijā [26].

61. Savukārt no socioloģiskā viedokļa zīmotnes vai emblēmas identificēšana ar kādu noteiktu valsti attiecas ne vien uz kuģiem un lidaparātiem, bet arī uz jebkuru no tās pilsoņiem. Šo apgalvojumu uzskatāmi apliecina aina ar tūkstošiem *Star Banner* [27] karodziņus vicinošiem cilvēkiem nesenajā ceremonijā saistībā ar Baraka Obamas stāšanos četrdesmit ceturtā Amerikas Savienoto Valstu prezidenta amatā. Tomēr man nav ne mazāko šaubu, ka ikvienam pilsonim atmiņā palikuši zināmi tamlīdzīgi apliecinājumi par piederību savai dzimtenei vai kāds sportists, olimpiskais čempions, kas uzkāpis uz pjedestāla, sajūsmas pārņemts apraudas, kamēr tēvzemes himnas pavadībā mastā tiek uzvilkts viņa nācijas karogs, vai karaspēks, kas atdod godu savam karogam.

62. Iepriekš izklāstītais parāda, ka saikne starp valsts emblēmām un attiecīgās valsts pavalstniekiem sakņojas vēsturē, kultūrā, tradīcijās, dzimtajās vietās, starptautisko attiecību attīstības gaitā un pat tautai raksturīgo iezīmju kopumā. Vispār šīs emblēmas ir kādas nācijas simboli, ar kuriem to nesēji vairāk vai mazāk lepojas; pat tad, kad tas tā nav, ikviens attiecīgā kopuma loceklis saskata savu karodziņu miljoniem citu starpā, jo viņa zemapziņa to atzīst neatkarīgi no paša patikas.

63. Pieņemot, ka valsts emblēmām, kā norāda apelācijas sūdzības iesniedzēja, ir "pamatfunkcijas", to starpā būtu jāizceļ identificēšana ar kādu valsti un tās suverenitātes apliecinājums. Tādējādi iekšzemē to uzdevums būtu saliedēt iedzīvotājus; savukārt starptautiskā mērogā tās atvieglo valstspiederību atšķiršanu.

64. Tādējādi preču zīmēm saimnieciskajā jomā ir no emblēmām atšķirīga loma. Tiesa ir daudzkārt spriedusi par preču zīmju reģistros ierakstīto ideogrammu uzdevumu.

24 — Tā teikts konkrēti Cornu, G., *Vocabulaire juridique*, 8. izd., Presses Universitaires de France, 2000, 328. lpp.

25 — Dupuy, J. M. *Droit international public*. 4. izd., Parīze: Dalloz, 1998, 72. lpp.

26 — Apvienoto Nāciju Organizācijas Jūras tiesību konvencija, kas noslēgta Montegobejā (Jamaikā) 1982. gada 10. decembrī, spēkā kopš 1994. gada 16. novembra. Eiropas Kopienu vārdā ratificēta ar Padomes 1998. gada 23. marta Lēmumu 98/392/EK (OV L 179, 1. lpp.).

27 — Mīļvārdā saukts arī par "Stars and Stripes" un "Old Glory".

65. Atbilstoši pastāvīgai judikatūrai preču zīmju tiesības iemieso netraucētas konkurences sistēmas, uz kuras iedzīvināšanu ir vērsts EK līgums, pamatelementu. Šādā sistēmā uzņēmumiem ir jāpiesaista klienti ar savu preču vai pakalpojumu kvalitāti, tos nošķirot ar atšķirtspējīgu apzīmējumu palīdzību [28].

66. Ievērojot iepriekš izklāstīto, preču zīme pilda savu pamatfunkciju garantēt patērētājam vai gala lietotājam apzīmētās preces vai pakalpojuma izcelsmi bez iespējas sajaukt, nošķirot no citas izcelsmes [precēm un pakalpojumiem] [29] un nodrošinot, ka viss ar attiecīgo preču zīmi apzīmētais ir izgatavots vai sniegts viena par to kvalitāti atbildīga uzņēmuma uzraudzībā [30].

67. Komerciālo preču zīmju un valsts emblēmu tā saukto "pamatfunkciju" atšķirības nav plašāk jāiztirzā. Tomēr abu uzdevumu pretstats tikai norāda, ka juridiski pret tām jāattiecas atšķirīgi, un tādēļ atliek vien izpētīt, vai likumdevējs ir vēlējies pret tām attiekties vienādi rūpnieciskā īpašuma tiesību jautājumos.

ii) Reģistrētās preču zīmes un emblēmas: vienlīdz atšķirīga aizsardzība

68. Judikatūrā jau izklāstīti reģistrēto apzīmējumu aizsardzības principi. Proti, pamatojoties uz Regulas Nr. 40/94 preambulas septītajam apsvērumam atbilstošo Direktīvas 89/104/EEK [31] preambulas desmito apsvērumu, tajā noteikts, ka ar reģistrētu preču zīmi piešķirtās aizsardzības pamatuzdevums ir garantēt, ka tā kalpo par izcelsmes norādi un ka gadījumā, ja ir līdzība ar citu ideogrammu vai precēm un pakalpojumiem, sajaukšanas iespēja ir īpašs aizsardzības priekšnosacījums [32].

69. Turklāt Tiesa noteikusi, ka uz apzīmējuma īpašnieka tiesībām, kas norādītas ar Regulas Nr. 40/94 9. panta 1. punkta b) apakš-

28 — 1990. gada 17. oktobra spriedums lietā C-10/89 *HAG* (*Recueil*, I-3711. lpp., 13. punkts), 2001. gada 4. oktobra spriedums lietā C-517/99 *Merz & Krell* (*Recueil*, I-6959. lpp., 21. punkts), 2002. gada 12. novembra spriedums lietā C-206/01 *Arsenal Football Club* (*Recueil*, I-10273. lpp., 47. punkts) un 2005. gada 17. marta spriedums lietā C-228/03 *Gillette Company* un *Gillette Group Finland* (Krājums, I-2337. lpp., 25. punkts).

29 — 1998. gada 29. septembra spriedums lietā C-39/97 *Canon* (*Recueil*, I-5507. lpp., 28. punkts), 2004. gada 29. aprīļa spriedums lietā C-371/02 *Björnekulla Fruktindustrier* (*Recueil*, I-5791. lpp., 20. punkts) un 2005. gada 6. oktobra spriedums lietā C-120/04 *Medion* (Krājums, I-8551. lpp., 23. punkts).

30 — 1978. gada 23. maija spriedums lietā 102/77 *Hoffmann-La Roche* (*Recueil*, 1139. lpp., 7. punkts), 2002. gada 18. jūnija spriedums lietā C-299/99 *Philips* (*Recueil*, I-5475. lpp., 30. punkts) un iepriekš minētais spriedums lietā *Arsenal Football Club*, 48. punkts.

31 — Padomes 1988. gada 21. decembra Pirmā direktīva, ar ko tuvina dalībvalstu tiesību aktus attiecībā uz preču zīmēm (OV 1989, L 40, 1. lpp.).

32 — Iepriekš minētais spriedums lietā *Medion*, 24. punkts; 2008. gada 10. aprīļa spriedums lietā C-102/07 *adidas* un *adidas Benelux* (Krājums, I-2439. lpp., 28. punkts) un 2008. gada 12. jūnija spriedums lietā C-533/06 *O2 Holdings* un *O2 (UK)* (Krājums, I-4231. lpp., 47. punkts).

punktu vienādajā Direktīvas 89/104 5. panta 1. punkta b) apakšpunktā, var atsaukties vienīgi gadījumā, kad gan preču zīmju, gan ar tām apzīmēto preču vai pakalpojumu identiskums vai līdzība mulsina patērētāju [33].

70. Minētajās tiesību normās ar sajaukšanas iespēju saprot draudus, ka sabiedrība varētu uzskatīt, ka attiecīgās preces vai pakalpojumi ir no viena uzņēmuma vai saimnieciski saistītām sabiedrībām [34].

71. Visbeidzot, sajaukšanas iespēja ir jāvērtē visaptveroši, ņemot vērā visus attiecīgos faktorus, it īpaši atšķirīgos un dominējošos elementus, vai to, kā preču zīmi vidusmēra patērētājs uztver kopumā, neiedziļinoties niansēs [35]. Lai novērtētu preču zīmju līdzības pakāpi, ir jānosaka to vizuālās, fonētiskās un konceptuālās līdzības pakāpe un šie elementi jāizsver, ņemot vērā konkrēto preču vai pakalpojumu kategoriju un to tirdzniecības apstākļus [36].

72. Tādēļ nav grūti saprast, ka valsts emblēmu aizsardzībai izvirzītie kritēriji būtiski atšķiras no preču zīmēm piemērojamiem. Tomēr, tā kā Kopienu judikatūrā šie principi nav atrodami, norādes jāmeklē piemērojamās tiesību normās un juridiskajā literatūrā.

73. Sākotnēji Parīzes konvencijā valsts emblēmu aizsardzība bija saistīta ar sabiedrisko kārtību [37], iespējams, tāpēc, ka tika uzskatīts, ka minētie simboli pieder visiem pilsoņiem un tādēļ izņēmuma tiesības uz tiem nevar piešķirt kādam uzņēmumam [38].

74. Minētās starptautiskās konvencijas 6. *ter* panta pašreizējā redakcijā, kas izriet no tā pārskatīšanas Lisabonā, paredzēta pilnīga aizsardzība divējādā ziņā: no vienas puses, tā attiecas uz visām precēm un, ja tas paredzēts valsts tiesībās, uz visiem pakalpojumiem [39], kas ietilpst Nicas nomenklatūrā; no otras puses, tā nav pakārtota noteikumam par saiknes radīšanu starp reģistrācijai pieteikto preču zīmi un emblēmu. Minētās konvencijas 6.*ter* panta 1. punkta c) apakšpunkta otrajā

33 — Iepriekš minētais spriedums lietā *Medion*, 25. punkts.

34 — 1999. gada 22. jūnija spriedums lietā C-342/97 *Lloyd Schuhfabrik Meyer* (*Recueil*, I-3819. lpp., 17. punkts), iepriekš jau minētais spriedums lietā *Medion*, 26. punkts, un 2007. gada 12. jūnija spriedums lietā C-334/05 P ITSB/*Shaker* (Krājums, I-4529. lpp., 33. punkts).

35 — 1997. gada 11. novembra spriedums lietā C-251/95 *SABEL* (*Recueil*, I-6191. lpp., 22. un 23. punkts), iepriekš minētais spriedums lietā *Lloyd Schuhfabrik Meyer*, 18. un 25. punkts; 2000. gada 22. jūnija spriedums lietā C-425/98 *Marca Mode* (*Recueil*, I-4861. lpp., 40. punkts), 2006. gada 23. marta spriedums lietā C-206/04 P *Mülhens*/ITSB (Krājums, I-2717. lpp., 18. un 19. punkts) un iepriekš minētais spriedums lietā ITSB/*Shaker*, 35. punkts, kā arī 2004. gada 28. aprīļa rīkojums lietā C-3/03 P *Matratzen Concord*/ITSB (*Recueil*, I-3657. lpp., 28. punkts).

36 — Iepriekš minētais spriedums lietā *Lloyd Schuhfabrik Meyer*, 27. punkts; 2006. gada 12. janvāra spriedums lietā C-361/04 P *Ruiz-Picasso* u.c./ITSB (Krājums, I-643. lpp., 37. punkts) un iepriekš minētais spriedums lietā ITSB/*Shaker*, 36. punkts, kā arī 2006. gada 27. aprīļa rīkojums lietā C-235/05 P *L'Oréal*/ITSB (Krājumā nav publicēts, 40. punkts).

37 — Bogsch, A. Les cents premières années de la Convention de Paris pour la protection de la propriété industrielle. No: *La Propriété industrielle. WIPO*, Nr. 7/8 — jūlijs/augusts, 1983, 224. lpp.

38 — Lema Devesa, C., "Artículo 7 — Motivos de denegación absolutos", no: Casado Cerviño, A./Llobregat Hurtado, M. L. (koordinatori), *Comentarios a los reglamentos sobre la marca comunitaria*, 2. izd., Madride: La Ley, 2000, 100. lpp.

39 — Fernández-Nóvoa, C., *Tratado sobre Derecho de Marcas*, Madride: Marcial Pons, 2001, 170. lpp.; šī doma ir netieši izteikta 82. lappuses zemsvītras piezīmē.

teikumā [40] faktiski atļauta apzīmējuma reģistrācija vai lietošana, ja tas nemaldina sabiedrību par saiknes esamību to izmantojošā uzņēmuma un starpvaldību organizācijas, kurai pieder emblēma, starpā, no kā *a contrario sensu* secināms, ka šāda saikne netiek pieprasīta attiecībā uz valsts emblēmām, bet gan vienīgi šo starptautisko organizāciju emblēmu gadījumā [41].

75. Tādējādi ar emblēmas precīzu atveidojumu vai atdarinājumu vien [42] ir pietiekami, lai iedarbinātu 6.*ter* pantā paredzēto valsts simbolu aizsardzību, proti, ne vien atsakot vai atceļot tādu apzīmējumu, kuros tos mēģināts piesavināties, reģistrāciju, bet arī aizliedzot to izmantošanu, ja nav obligātās atbildīgo iestāžu atļaujas. Jāņem vērā, ka preču zīmju biroju, kuriem ir saistoša Parīzes konvencija, iejaukšanās kā absolūtais atteikuma pamatojums [43] ir jāveic pēc savas ierosmes, turpretim komerciālo preču zīmju aizsardzību piešķir, vienmēr pamatojoties uz kādas puses lūgumu.

76. Visbeidzot, ir skaidri zināms, ka saimnieciskajām zīmotnēm raksturīgie spēkā neesamības un atcelšanas juridiskie institūti neattiecas uz valsts emblēmām.

77. Ar šo īso izklāstu par preču zīmju un emblēmu pamatfunkcijas un aizsardzības atšķirībām tiek atspēkots apelācijas sūdzības iesniedzējas lietā C-202/08 P paustais viedoklis, ka abu veidu apzīmējumiem būtu pēc analoģijas jāpiemēro vienādi aizsardzības kritēriji.

78. Līdz ar to *American Clothing* vēlmes pārsūdzētajā spriedumā nav ņemtas vērā pamatoti, un tādēļ tās prasījumi ir jānoraida.

b) Par "atdarinājuma no heraldikas viedokļa" kļūdainu izpratni

79. Prasītāja tiesvedībā lietā C-202/08 P pārmet, ka pārsūdzētajā spriedumā esot nepareizi interpretēts formulējums "atdarinājums no heraldikas viedokļa", proti, pretēji Parīzes konvencijas 6.*ter* pantā noteiktajam dodot priekšroku heraldiskam, nevis ģeometriskam aprakstam.

40 — Šo secinājumu 8. punkts.

41 — Bodenhausen, G. H. C. *Guide d'application de la Convention de Paris pour la protection de la propriété industrielle*. BIRPI, 1969, 101. lpp.

42 — No jauna sekoju Fernández-Nóvoa, C., minēts iepriekš, 170. lpp., domu gājienam, tomēr viņa trāpīgo piezīmi par Spānijas tiesībām attiecinot uz Kopienas jomu.

43 — Lema Devesa, C., minēts iepriekš, 100. lpp., to par tādu neuzskata tieši iespējamās atļaujas dēļ.

80. Šā pārmetuma pamatā ir domstarpības par minētajā tiesību normā ietvertās perifrāzes nozīmi. Tā kā judikatūrā nav nevienas norādes, ar kuru pamatot savu skaidrojumu, no jauna jāņem talkā juridiskā literatūra un juridiskās interpretācijas pamatprincipi.

81. Pirmkārt, saskaņā ar iepriekš minēto *pilnīgo* aizsardzību, kas paredzēta emblēmām, valstis iegūst monopoltiesības uz minēto simbolu reģistrāciju, nevis izmantošanu [44], tomēr tām ir zināmi ierobežojumi, jo tās neaptver emblēmu ietverošo attēlu, bet gan vienīgi tās heraldisko izpausmi, ievērojot, ka bieži vien minētie oficiālie apzīmējumi ir attēloti plaši izmantojamās ideogrammās, kā, piemēram, dzīvnieks, augs, zvaigznes vai citi tamlīdzīgi simboli [45]. Turklāt jēdziens "valsts emblēma" jāinterpretē šauri [46].

82. Otrkārt, heraldikas viedokli nenosaka attiecīgajā zinātnē izglītotas personas veikts apraksts. Kaut arī gan heraldikas ietekmes lietišķajā mākslā, gan tās izteiksmes formu bagātības dēļ tās kultūrvēsturiskais mantojums nav mazsvarīgs, nevar pieņemt, ka šo nespeciālistiem ārkārtīgi sarežģīto leksiku pārzinātu vidusmēra patērētājs.

83. Iepriekš minētā 6.*ter* panta prasībām neatbilstu arī ģeometrisks apraksts. Šim aprakstam raksturīgās detalizētības dēļ minētajā tiesību normā emblēmām paredzētā aizsardzība izsīktu, jo divu aprakstu identiskuma noliegšanai pietiktu ar kādu niansi vien.

84. Tāpēc, Kanādas emblēmas detalizētajā aprakstā pamatodamās uz *WIPO* birojam Kanādas iesniegto paziņojumu, Pirmās instances tiesa rīkojās pareizi, jo minētajā dokumentā tika norādīts uz iespējamām līdzībām un atšķirībām reģistrācijai pieteiktās preču zīmes un minētās valsts simbola starpā. Tā kā ar šo simbolu ir reģistrēts tikai karogs un nekas vairāk, nav konstatējams, ka pārsūdzētajā spriedumā, ņemot vērā vienkāršāko emblēmas aprakstu, proti, sarkanas krāsas kļavas lapu [47], būtu izdarīta kāda kļūda, jo *American Clothing* nebija norādījusi nevienu kļūdu nedz faktiskajos lietas apstākļos, nedz tiesību piemērošanā.

85. Treškārt, kas attiecas uz "atdarinājumu", sajaukšanas iespējas noteikšanai salīdzināšana nelīdz. Jautājums ir par to, vai atdarinājumam

44 — Juridiskajā literatūrā vienprātīgi tiek atzīta valsts emblēmu brīva laišana apgrozībā, ievērojot katras konkrētās valsts tiesību aktos noteiktos ierobežojumus; kā vienu no tiem skat. Fezer, K. H., *Markenrecht*, 2. izd., Minhene: C. H. Beck, 1999, 476. lpp.

45 — Ströbele, P., "Absolute Schutzhindernisse", no: Ströbele, P./Hacker, F., *Markengesetz*, 8. izd., Minhene: Heymanns, 2006, 411. lpp.

46 — Šādi izprotu secinājumus, kas izklāstīti Fezer, K. H., minēts iepriekš, 473. lpp.

47 — Pārsūdzētā sprieduma 73. punkts.

ir heraldiska nozīme, kas emblēmu atšķir no citiem apzīmējumiem [48]. Parasti šīs raksturīgās iezīmes ir atrodamas aprakstos, ko Parīzes konvencijas dalībvalstis nosūta *WIPO* birojam.

86. Īsumā sakot, ievērojot iepriekš izklāstīto, nevar konstatēt, ka formulējums "atdarinājums no heraldikas viedokļa" pārsūdzētajā spriedumā būtu interpretēts kļūdaini, un tādēļ šie apelācijas sūdzības iesniedzējas argumenti ir jānoraida.

c) Par vairāku preču zīmes reģistrācijai pieteiktā apzīmējuma īpatnību kļūdainu neņemšanu vērā

87. *American Clothing* pārmet, ka Pirmās instances tiesa neesot ņēmusi vērā kombinēto preču zīmju radīto "kopiespaidu". Tā turklāt pārmet, ka minētā tiesa neesot noteikusi, ka iespējama reģistrācija ITSB ar *disclaimer* ("paziņojumu par atteikšanos no tiesībām"), ar kuru tā būtu atteikusies no tiesībām uz strīdīgās emblēmas aizsardzību atbilstoši Kanādas preču zīmju [reģistrācijas] iestāžu praksei; šādi nerīkojoties, esot sagrozīti pierādījumi, ko *American Clothing* sniegusi jautājumā par *disclaimer* praksi Kanādā. Šī sabiedrība arīdzan jūtas diskriminēta, jo Regulas Nr. 40/94 7. panta 1. punkta h) apakšpunktu un Parīzes konvencijas 6.*ter* pantu pati ITSB līdzīgos gadījumos esot interpretējusi citādi.

88. Kas attiecas uz preču zīmes kopiespaidu, minēto valsts emblēmu pilnīgo aizsardzību saskaņā ar Parīzes konvencijas 6.*ter* pantu piemēro arī gadījumos, kad minētie simboli ir tikai daļa no cita apzīmējuma. Minētā tiesību norma, kurā piebilsts "[..] vai kā preču zīmju elementus [..]", nav izprotama citādi. Ja minētā tiesību norma nebūtu izprotama šādi, tajā paredzētajai emblēmu aizsardzībai nebūtu nekādas iedarbības, jo, tās izvietojot attēlā ar vairākām sastāvdaļām, tiktu apiets šķērslis to reģistrēšanai.

89. Paziņojumu par atteikšanos no tiesībām izmantot ir nevis ITSB pienākums, bet gan tiesības, lai zināmos gadījumos padarītu iespējamu reģistrāciju. Katrā ziņā Kopienu iestāde šīs tiesības neizmanto, jo ievēro principu, ka attiecībā uz apzīmējumiem ar vairākām sastāvdaļām nevar pieprasīt aizsardzību vienīgi kādai no tām [49]. Ja prasītāja lūdz

48 — Bodenhausen, G. H. C., minēts iepriekš, 100. lpp.; Ströbele, P., minēts iepriekš, 411. lpp.

49 — Bender, A., "Der Ablauf des Anmeldeverfahrens", no: Fezer, K. H., *Handbuch der Markenpraxis — Band I Markenverfahrensrecht*, Minhene: C. H. Beck, 2007, 585. lpp.

šai Tiesai noteikt ITSB pienākumu pieņemt *disclaimer*, jāatgādina, ka Regulas Nr. 40/94 63. panta 6. punktā noteikts iestādes pienākums veikt pasākumus, kas vajadzīgi, lai ievērotu Kopienu tiesu spriedumus.

90. Taču pretēji *American Clothing* apgalvotajam pārsūdzētajā spriedumā nav noliegta Kanādas Preču zīmju biroja pieredze; 85. punktā ir vienīgi pārliecinoši konstatēts, ka minētais uzņēmums nav pierādījis virkni apgalvojumu šajā jautājumā. Apelācijas sūdzības iesniedzēja neprecizē, kā sagrozīšana esot radusies, un tādēļ ar šo pārmetumu, apšaubot Pirmās instances tiesas veikto faktu novērtējumu, tiek meklēts labvēlīgāks iznākums apelācijas instancē. Tomēr pašas Tiesas Statūtu 58. pantā tai ir aizliegts jebkādi iejaukties faktu noskaidrošanā. Tā kā pārmetums par sagrozīšanu, kas būtu vienīgais gadījums, kad Tiesa varētu iedziļināties jautājumos par faktiem [50], nav pamatots, iztirzātais arguments jānoraida.

91. Turklāt, ja šo apelācijas sūdzības iesniedzējas argumentu ar atsauci uz agrākiem ITSB izšķirtiem strīdiem pieņemtu, atbilstoši pastāvīgai judikatūrai lēmumi, ko apelāciju padomes pieņem saskaņā ar Regulu Nr. 40/94 attiecībā uz apzīmējuma kā Kopienas preču zīmes reģistrēšanu, tiek pieņemti, īstenojot saistošu kompetenci, nevis diskrecionāru varu. Tādēļ minēto apelāciju padomju lēmumu likumība ir jāizvērtē, pamatojoties tikai uz attiecīgo regulu, kā to ir interpretējusi Kopienu tiesa, nevis līdzšinējo lēmumu praksi [51]. Tādēļ noraidāms arī pret apstrīdēto spriedumu vērstais pārmetums par diskrimināciju.

92. Jautājumā par citu valstu iestāžu pieredzi darbā ar preču zīmēm apstrīdētā sprieduma 84. punktā Pirmās instances tiesa atgādināja, ka Kopienas preču zīmju režīms ir autonoma sistēma ar savu regulējumu, ar kuru pilnīgi savrupi no valstu sistēmām tiek īstenoti īpaši mērķi. Tādēļ ITSB apzīmējumus pārbauda tikai atbilstoši šim tiesiskajam regulējumam un dalībvalstu iestāžu lēmumi tam nav saistoši, lai arī tas var kā faktiskos apstākļus ņemt vērā Eiropas Savienības dalībvalstīs jau reģistrētas preču zīmes [52].

50 — Piemēram, 2002. gada 19. septembra spriedums lietā C-104/00 P *DKV*/ITSB ("Companyline") (*Recueil*, I-7561. lpp., 21. un 22. punkts) un mani secinājumi minētajā lietā, 59. un 60. punkts), un 2002. gada 15. oktobra spriedums apvienotajās lietās C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, no C-250/99 P līdz C-252/99 P un C-254/99 P *Limburgse Vinyl Maatschappij* u.c./Komisija (*Recueil*, I-8375. lpp., 330. un 331. punkts), kā arī 2004. gada 5. februāra rīkojums lietā C-326/01 P *Telefon & Buch* (*Recueil*, I-1371. lpp., 35. punkts).

51 — 2005. gada 15. septembra spriedums lietā C-37/03 P *BioID*/ITSB (Krājums, I-7975. lpp., 47.–51. punkts), 2006. gada 12. janvāra spriedums lietā C-173/04 P *Deutsche SiSi-Werke*/ITSB (Krājums, I-551. lpp., 48. punkts), kā arī 2008. gada 13. februāra rīkojums lietā C-212/07 P *Indorata-Serviços e Gestão*/ITSB, 43. un 44. punkts un 2009. gada 12. februāra rīkojums apvienotajās lietās C-39/08 un C-43/08 *Bild digital*, 13. punkts.

52 — Šajā sakarā skat. 2004. gada 12. februāra spriedumu lietā C-363/99 *Koninklijke KPN Nederland* (*Recueil*, I-1619. lpp., 42.–44. punkts) un spriedumu lietā C-218/01 *Henkel* (*Recueil*, I-1725. lpp., 61. un 62. punkts), kā arī manus secinājumus šajā lietā, 23. un 24. punkts. Skat. arī iepriekš minēto rīkojumu apvienotajās lietās *Bild digital*, 14.–16. punkts.

93. Visbeidzot, apelācijas sūdzības iesniedzēja pārmet, ka Pirmās instances tiesa neesot izpētījusi reģistrācijai pieteiktās preču zīmes parastos izmantošanas apstākļus. Tā uzskata, ka, izmantojot savu ideogrammu paredzētajā veidā, netiktu radīta nekāda neskaidrība, jo sabiedrība to būtu uztvērusi kā rotājumu, nesaistot to ar emblēmu.

B — *Par apelācijas sūdzību lietā C-208/08 P*

94. Tomēr, kā norādīts pārsūdzētā sprieduma 77. punktā, Parīzes konvencijas 6.*ter* panta piemērošana nav pakārtota attiecīgo personu iespējai kļūdīties jautājumā par preču, kas apzīmētas ar reģistrācijai pieteikto preču zīmi, izcelsmi vai saikni starp šīs preču zīmes īpašnieku un valsti, kuras emblēma tajā ir attēlota. Noteikta juridiskās literatūras autoru daļa uzskata, ka 6.*ter* panta [1. punkta] a) apakšpunkta *ratio* ir vajadzībā nepieļaut, ka patērētājs uzskata, ka starp apzīmējumu un valsti ir "oficiāla" saikne tāpēc vien, ka preču zīmē ir valsts emblēma [53]. Tomēr, lai arī minētā vēlme novērst saistīšanu ar valsts emblēmu ir tiesiskā regulējuma pamatā, tā nav priekšnosacījums tās piemērošanai. Tādēļ jānoraida arī šis arguments.

1) Viedokļu izklāsts

96. Savā apelācijas sūdzībā ITSB lūdz daļēji atcelt Pirmās instances tiesas spriedumu tāpēc, ka tajā uzskatīts, ka Regulas Nr. 40/94 7. panta 1. punkta h) apakšpunkts saistībā ar Parīzes konvencijas 6.*ter* pantu nebija piemērojams attiecībā uz pakalpojumu zīmēm [54].

95. Ievērojot iepriekš izklāstīto, pēc apelācijas sūdzības iesniedzējas lietā C-202/08 P iebildumu noraidīšanas jānoraida vienīgais *American Clothing* apelācijas pamats un līdz ar to arī apelācijas sūdzība kopumā.

97. Tā procesuālais prasījums ir izteikts vienā vienīgā pamatā, proti, ka Pirmās instances tiesa esot kļūdaini piemērojusi tiesības, iepriekš minēto Parīzes konvencijas pantu skaidrodama burtiski, neņemot vērā nedz tā garu, nedz sistemātiku. Īsumā sakot, šī

53 — Bodenhausen, G. H. C., minēts iepriekš, 99. lpp.; Anglijas tiesībās: Kitchin, D., Llewelyn, D., Mellor, J., Meade, R., Moody Stuart, T. un Keeling, D., *Kerly's Law of Trade Marks and Trade Names*, 14. izd., Londona: Sweet & Maxwell, 2005, 219. lpp.; Spānijas tiesībās: Marco Arcalá, L. A., "Artículo 5. Prohibiciones absolutas", Bercovitz Rodríguez-Cano, A. (red.), *Comentarios a la Ley de Marcas*, 2. izd., Navarra: Thomson-Aranzadi, 2008, I sējums, 234. lpp.

54 — Pārsūdzētā sprieduma 22.–33. punkts.

Kopienu iestāde uzskata, ka konvencijas tiesību norma esot interpretējama plaši, pamatojoties uz šādiem apsvērumiem:

1) pēc 1958. gadā Lisabonā veiktās konvencijas pārskatīšanas, to papildinot ar 6. *sexies* pantu [55], līgumslēdzēju valstu pienākums aizsargāt tirdzniecības un ražošanas apzīmējumus tika paplašināts, aptverot arī pakalpojumu zīmes, jo grozījumu ceļā abu veidu zīmes, proti, preču un pakalpojumu zīmes, paredzēts savstarpēji pielīdzināt;

2) no Regulas Nr. 40/94 29. panta 1. punkta izriet, ka nebija paredzēts noteikt atšķirīgu attieksmi pret [preču] un pakalpojumu zīmēm;

3) *TLT* 16. pants, pamatojoties uz kura izpratni *a contrario sensu*, Pirmās instances tiesa apstiprinājusi, ka iepriekš jau minēto 6.*ter* pantu pakalpojumu zīmēm nepiemēro, vienīgi precizē konvencijas piemērošanas jomu, negrozot to; un

4) Tiesa vismaz netieši ir atbalstījusi vienlīdzīgu attieksmi pret abiem apzīmējumu veidiem, jo lietā, kas pazīstama ar nosaukumu "Fincas Tarragona" [56], atbildot uz prejudiciālu jautājumu, spriedumā vispirms pēc pašas ierosmes netika noskaidrots jautājums, vai pakalpojumu zīmēm piemērojams Direktīvas 89/104 4. panta 2. punkta d) apakšpunkts saistībā ar Parīzes konvencijas 6. *bis* pantu, kurā gluži tāpat kā iepriekš minētajā 6.*ter* pantā ir minētas tikai [preču] zīmes.

98. Savukārt *American Clothing* norāda, ka minētais 6.*ter* pants esot skaidrs un beznosacījuma rakstura un neesot piemērojams pakalpojumu zīmēm.

99. Tā uzskata, ka iepriekš minētajā spriedumā lietā *Fincas Tarragona* Parīzes konvencijas 6. *bis* pants neesot izvērtēts neatkarīgi no tā, ka Pirmās instances tiesa jau agrāk esot nospriedusi, ka tas neattiecas uz pakalpojumu zīmēm [57].

55 — Kura redakcija ir citēta šo secinājumu 9. punktā.

56 — 2007. gada 22. novembra spriedums lietā C-328/06 *Nieto Nuño* (Krājums, I-10093. lpp.).

57 — Norādot uz Pirmās instances tiesas 2007. gada 11. jūlija spriedumu lietā T-263/03 *Mülhens*/ITSB — *Conceria Toska* ("TOSKA") (Krājums, II-78. lpp., 54. punkts) un spriedumu lietā T-150/04 *Mülhens*/ITSB — *Minoronzoni* ("TOSCA BLU") (Krājums, II-2353. lpp., 59. punkts).

100. Tā arīdzan apgalvo, ka Parīzes konvencijas 6.*sexies* pants nekādi neskarot 6. *ter* pantu, jo no Lisabonas akta izriet, ka vērienīgākais nodoms pakalpojumu zīmes pielīdzināt [preču] zīmēm minētajā konferencē atbalstu neguva.

a) Par Parīzes konvencijas 6.*ter* panta pareizu interpretāciju

101. Tā uzskata, ka *TLT* 16. pantā strīdīgais Parīzes konvencijas 6.*ter* pants tiekot nevis precizēts, bet gan papildināts, tā piemērošanas jomā ietverot arī pakalpojumus.

104. Konvencijas pamatmērķis ir īstenot vienādas attieksmes principu pret valsts pilsoņiem un ārvalstniekiem, to papildinot ar obligāto noteikumu minimumu rūpnieciskā īpašuma objektu, uz kuriem tā attiecas, aizsardzībai [58].

2) Apelācijas sūdzības izvērtējums

102. Lai arī piekrītu ITSB pārmetumam par kļūdu tiesību piemērošanā, Regulas Nr. 40/94 7. panta 1. punkta h) apakšpunktu interpretējot saistībā ar Parīzes konvencijas 6. *ter* pantu, nepiekrītu tā apgalvojumam, ka kļūda rodas minētās tiesību normas burtiskas interpretācijas dēļ; nav pieļaujama arī tās plaša piemērošana ar atsauci uz 6.*sexies* pantu un *TLT*, jo šādi pārmērīgi tiktu sagrozīta visu minēto pantu nozīme.

105. Princips, ka vienādi jāattiecas gan pret valsts pilsoņiem, gan pret ārvalstniekiem, pirmkārt, ietver aizliegumu diskriminēt ārvalstu apzīmējumus un tādēļ tiem tiek piešķirta tiesiskā aizsardzība, kas vienāda ar valsts mērogā nodrošināto patentu, preču zīmju un dizainparaugu aizsardzību. Otrkārt, tajā ir ietverta tiesību kolīziju norma, saskaņā ar kuru konvencijas dalībvalstīs rūpnieciskā īpašuma strīdi jāizšķir atbilstoši *lex loci proteccionis*, proti, saskaņā ar izgudrojuma, preču zīmes vai dizainparauga tiesiskās aizsardzības lūgšanas vietas valsts tiesisko regulējumu atbilstoši konvencijai raksturīgajam teritorialitātes principam [59].

103. Pirmās instances tiesa sagrozīti [izprata] Parīzes konvencijas mērķi un regulas par Kopienas preču zīmi 7. pantā uz minēto konvenciju izdarīto norādi. Lietderīgus secinājumus var izdarīt, katru no šīm tiesību normām izvērtējot atsevišķi.

58 — Beier, F. K., "One Hundred Years of International Cooperation — The Role of the Paris Convention in the Past, Present and Future", no: *International Review of Industrial Property and Copyright Law*, 15. sējums, Nr. 1/1984, 11. lpp.; Bodenhausen, G. H. C., minēts iepriekš, 12. un 13. lpp.

59 — Beier, F. K., minēts iepriekš, 9. un 10. lpp.; Bodenhausen, G. H. C., minēts iepriekš, 30. lpp.

106. Tādēļ Parīzes konvencijas slēdzējas apņemas savus tiesību aktus rūpnieciskā īpašuma jomā piemērot vienādi gan attiecībā uz savu pilsoņu, gan citu [konvencijas] dalībvalstu valstspiederīgo preču zīmēm, un pēdējie no minētajiem var pieprasīt vismaz konvencijā paredzēto aizsardzību.

107. Tādēļ, daļēji noliegdama emblēmu aizsardzību saskaņā ar 6.*ter* pantu, Pirmās instances tiesa kļūdās, jo, lai arī minētajā tiesību normā nav ietvertas pakalpojumu zīmes, tam arī nav *in extenso* jāregulē emblēmu pilnīgās aizsardzības apjoms. Attiecīgajā tiesību normā vienīgi noteikts, ka konvencijas dalībvalstis nereģistrē valsts emblēmai identiskas vai to ietverošas preču zīmes. Tomēr līgumslēdzējas valstis var paplašināti attiecināt noteikuma piemērošanas jomu uz pakalpojumu zīmēm [60]. Šajā ziņā ITSB pareizi norāda, ka konvencija ir "obligāto prasību minimums", nevis "vienveidīgs likums". Kopienu tiesībās netrūkst šā veida regulējuma piemēru, kurā dalībvalstīm atļauts pārsniegt direktīvā noteiktās prasības, izmantojot tā saukto "minimālās saskaņošanas" metodi.

108. Taču pretēji tam, kā uzskata ITSB, konvencijas 6.*sexies* pants nepamato tās 6.*ter* panta plašu interpretāciju. 6.*sexies* pantā līgumslēdzējas valstis vienīgi aicinātas aizsargāt pakalpojumu zīmes, neprasot tās reģistrēt. Tādēļ šādas apzīmējumu aizsardzības kārtību noteikt ir katras valsts ziņā, saglabājot iespēju tās pielīdzināt preču zīmēm vai paredzēt īpašu regulējumu. Katrā ziņā, izņemot gadījumus, kad konvencijā rodamas konkrētas norādes uz pakalpojumiem, kā, piemēram, 2. un 3. pantā saistībā ar 5. pantu [61], noteikt apjomu, kādā pakalpojumus apzīmējošās zīmes pielīdzināmas tām, kuras atrodas uz patēriņa precēm, ir valsts likumdevēja ziņā [62].

109. Īsumā sakot, valsts emblēmu aizsardzības paplašināšana attiecībā pret pakalpojumu zīmēm izriet nevis no Parīzes konvencijas, bet gan no valsts vai Kopienu tiesību aktiem.

b) Par Regulas Nr. 40/94 7. panta 1. punkta h) apakšpunkta piemērošanas jomu

110. Tādējādi atbilde uz jautājumu, vai šis absolūtais atteikuma pamatojums attiecināms arī uz pakalpojumu zīmēm, ir rodama regulā

60 — Bodenhausen, G. H. C., minēts iepriekš, 99. lpp.

61 — Bodenhausen, G. H. C., minēts iepriekš, 90. lpp.

62 — Bogsch, A., minēts iepriekš, 229. lpp.

par Kopienas preču zīmi un, manuprāt, tai jābūt apstiprinošai.

111. Pirmkārt, tāpēc, ka minētās regulas preambulas septītajā un devītajā apsvērumā, kā arī tās 1. panta 1. punktā apstiprināts, ka tas ar vienādiem nosacījumiem attiecināms uz abu veidu apzīmējumiem, proti, gan tiem, kas atrodas uz precēm, gan tiem, kas apzīmē pakalpojumus. Turklāt, ja vien nekļūdos, regulā nav nevienas tiesību normas, kurā tie būtu nošķirti, it īpaši reģistrēšanas vai īpašnieku tiesību ziņā.

112. Otrkārt, tāpēc, ka [Kopienu] likumdevējs, īstenojot savu kompetenci, abas zīmes Regulā Nr. 40/94 ir savstarpēji pielīdzinājis, un tādēļ nav pamata pieņemt, ka tas būtu vēlējies valsts emblēmu aizsardzību ierobežot tieši attiecībā uz pakalpojumiem, kas ir ikvienas dalībvalsts iekšzemes kopproduktā nozīmīgākā saimnieciskās darbības nozare.

113. Ievērojot iepriekš izklāstīto, esmu pārliecināts, ka ar 7. panta 1. punkta h) apakšpunktā noteikto jāsaprot norāde uz konvencijas 6. *ter* pantā paredzēto reģistrācijas atteikuma pamatojumu, nevis tā domāto piemērošanas jomu.

114. Treškārt, tāpēc, ka nepiekrītu Pirmās instances tiesas nepamatotajai pārliecībai, ka iepriekš minētās regulas sagatavošanas laikā Kopienu likumdevējs esot apzinājies, ka ar tās 7. panta 1. punkta h) apakšpunktā esošo norādi domāts valsts emblēmas aizsargāt vienīgi attiecībā pret preču zīmēm, neaizsargājot tās attiecībā pret pakalpojumu zīmēm [63]. Drīzāk pieņemu, ka dalībvalstīm bija labi zināms, ka Parīzes konvencijā nebija paredzēta nedz šāda ierobežošana, nedz mazinātas to tiesības lemt par aizsardzības pakāpi, kādu tās vēlas nodrošināt pakalpojumu zīmēm Kopienu telpā.

115. Pretēji tam, kā secināms no pārsūdzētā sprieduma, ir visnotaļ neiespējami, ka novatoriskajā Regulā Nr. 40/94, kuras pieņemšanai bija vajadzīga vienprātība saskaņā ar EEK līguma 235. pantu (pašreiz — EKL 308. pants), neviena dalībvalsts, it īpaši ievērojot valdību vērīgumu attiecībā uz savām emblēmām, nebūtu pamanījusi valsts simbolu aizsardzības samazinājumu, kas, kā apgalvots minētajā spriedumā, izrietot no iepriekš minētās 7. panta 1. punkta h) apakšpunkta norādes.

116. Tādēļ vienīgais ITSB lietā C-208/08 P izvirzītais apelācijas pamats par kļūdu tiesību piemērošanā, piemērojot Regulas Nr. 40/94 7. panta 1. punkta h) apakšpunktu saistībā ar

63 — Pārsūdzētā sprieduma 32. punkts.

Parīzes konvencijas 6.*ter* pantu, jāatzīst par pamatotu un Kopienu iestādes pārsūdzētais spriedums jāatceļ.

American Clothing jāpiespriež atlīdzināt prasības tiesvedībā radušos tiesāšanās izdevumus.

VII — Tiesāšanās izdevumi

117. Ievērojot manis ierosināto lietas iznākumu, saskaņā ar Pirmās instances tiesas Reglamenta 87. panta 2. punkta pirmo daļu

118. Tā kā visi iepriekš minētā uzņēmuma iebildumi ir noraidīti arī lietā C-202/08 P un lietā C-208/08 P, saskaņā ar Tiesas Reglamenta 122. panta pirmo daļu saistībā ar 69. panta 2. punkta pirmo daļu tam jāatlīdzina arī abās apelācijas tiesvedībās radušies tiesāšanās izdevumi.

VIII — Secinājumi

119. Ievērojot iepriekš izklāstītos apsvērumus, piedāvāju Tiesai:

1) noraidīt apelācijas sūdzību, ko *American Clothing Associates SA* iesniegusi lietā C-202/08 P par spriedumu, kuru 2008. gada 28. februārī Pirmās instances tiesas piektā palāta pasludinājusi lietā T-215/06;

2) atzīt par pamatotu vienīgo apelācijas pamatu, kas izvirzīts Iekšējā tirgus saskaņošanas biroja (preču zīmes, paraugi un modeļi) apelācijas sūdzībā lietā

C-208/08 P par spriedumu, kuru 2008. gada 28. februārī Pirmās instances tiesas piektā palāta pasludinājusi lietā T-215/06, un atcelt minēto spriedumu daļā, kurā noteikts, ka Regulas Nr. 40/94 par Kopienas preču zīmi 7. panta 1. punkta h) apakšpunkts saistībā ar Parīzes konvencijas 6.*ter* pantu nesot piemērojams pakalpojumu zīmēm;

3) piespriest *American Clothing Associates SA* atlīdzināt abās instancēs, tostarp apelācijas tiesvedībā abās lietās, radušos tiesāšanās izdevumus.